

Spis treści

Od autora	11
Wprowadzenie	13
Rozdział I	
Koncepcje i projekty integracyjne	19
1. Europa federalna	19
2. Europa ojczyzn w ujęciu konfederacyjnym	29
3. Europa jako sieć współzależności	31
4. Modele integracji zróżnicowanej	33
4.1. Europa o wielu szybkościach	34
4.2. Model zmiennej geometrii	35
4.3. Europa á la carte	35
Rozdział II	
Okres entuzjazmu europejskiego 1945–1958	37
1. Polityczne tło procesów integracyjnych po drugiej wojnie światowej.	
Interesy państw członkowskich	37
1.1. Francja	39
1.2. Niemcy	42
1.3. Kraje Beneluksu	45
1.4. Włochy	46
1.5. Wielka Brytania a kontynent	48
2. Traktat o ustanowieniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali	52
3. Pierwsze niepowodzenia – nieudana próba powołania Europejskiej	
Wspólnoty Obronnej i Europejskiej Współpracy Politycznej	54
4. Traktaty rzymskie	61
4.1. Zróżnicowane interesy Francji i Niemiec	61
4.2. Negocjacje	64
4.3. Europejska Wspólnota Gospodarcza	68
4.4. Europejska Wspólnota Energii Atomowej	72
Rozdział III	
Lata 1961–1981. Kryzysy i wzrost tendencji odśrodkowych	74
1. Fiasko planu Foucheta	75
2. Wielka Brytania i francuskie weto	80
3. Kryzys instytucjonalny we Wspólnocie	86

4. Puste krzesło Francji	91
5. Kompromis luksemburski	95
6. Drugie weto Francji	98
7. Odejście de Gaulle'a i koniec marzeń o potęgze Francji	103
8. Kolejne negocjacje z Wielką Brytanią i rozszerzenie Wspólnoty	107
9. Kryzys polityczny i ekonomiczny Zachodu	111
10. Próby koordynacji polityki zagranicznej	115
11. Początki polityki regionalnej	119
12. Inicjatywy Giscarda d'Estainga	121
13. Raport Tindemansa	123
14. Renegocjacje warunków członkostwa Wielkiej Brytanii	129
15. Próby stworzenia unii walutowej w realiach kryzysu ekonomicznego ...	131

Rozdział IV

Lata 1981–1992 – powrót tendencji dośrodkowych

1. Nowi przywódcy w Europie: Margaret Thatcher, François Mitterrand, Helmuth Kohl	137
2. Drugie i trzecie rozszerzenie Wspólnoty	142
2.1. Grecja	142
2.2. Hiszpania i Portugalia	144
3. Propozycje pogłębienia Wspólnot – raport Spinellego	149
4. Biała księga w sprawie rynku wewnętrznego Komisji	157
5. Rada Europejska w Mediolanie	164
6. Jednolity Akt Europejski	170
7. Europejska Współpraca Polityczna według unormowań JAE	174
8. Traktat z Maastricht – powołanie Unii Europejskiej	176
8.1. Przygotowania	177
8.2. Negocjacje	180
8.3. Projekt traktatu o unii politycznej prezydencji luksemburskiej	183
8.4. Kontrpropozycja holenderska	185
8.5. Ideologia Traktatu o UE	190

Rozdział V

Europa po traktacie z Maastricht

1. Niebezpieczeństwo dezintegracji	195
2. Procedura ratyfikacyjna – odbiór społeczny traktatu	203
3. Deficyt demokratyczny jako czynnik sił odśrodkowych	208
4. Czwarte rozszerzenie	213
5. Amsterdam i Nicea	217

Rozdział VI

Unia Europejska pod koniec XX wieku	229
1. Euro wchodzi na scenę	229
2. Nowi przywódcy w Europie: Gerhard Fritz Kurt Schröder i José Maria Aznar López	237
2.1. Sylwetka nowego kanclerza Niemiec	238
2.2. Nowy premier Hiszpanii	240
3. Rada Europejska w Wiedniu 11–12 grudnia 1998 r.	241
4. Upadek komisji Santera	242
5. Prezydencja niemiecka. Agenda 2000	244
6. Szczyt w Kolonii. W kierunku armii europejskiej	249
7. Unijno-austriacki problem Haidera	257
8. „Laboratorium” Schengen	260
8.1. Umowy z Schengen	262
9. Strategia lizbońska	265

Rozdział VII

Wielkie rozszerzenie i konstytucja dla „nowej Europy”	268
1. Tło polityczne	268
1.1. Zjednoczenie Niemiec i koniec zimnej wojny	270
1.2. Wojna w Jugosławii	275
1.3. Wojna w Zatoce Perskiej	277
2. Skutki wydarzeń politycznych w Europie na proces rozszerzenia Unii na Wschód	278
3. Układy stowarzyszeniowe	281
4. Droga Polski do członkostwa	284
5. Traktat konstytucyjny	288
5.1. Deklaracja z Laeken	289
5.2. Konwent Europejski	292
5.3. Polscy przedstawiciele w Konwencie Europejskim	295
5.4. Stanowisko polskich partii politycznych i rządu wobec traktatu konstytucyjnego	297
6. Podpisanie traktatu konstytucyjnego	302
7. Ideologia traktatu	304

Rozdział VIII

Nowe wyzwania	309
1. Zaproszenie Turcji do członkostwa	309
1.1. Turecka europejskość (vocation europeenne)	309
1.2. Rada Europejska w Brukseli	313

2. Problem fundamentalizmu islamskiego	314
2.1. Działania przeciwko rasizmowi i ksenofobii	314
2.2. Zderzenie cywilizacji?	317
2.3. Niebezpieczeństwo powrotu nacjonalizmów	321
3. Strategia lizbońska z 2005 r.	325
4. Granice integracji	330

Rozdział IX

Stosunek krajów członkowskich UE do Stanów Zjednoczonych.

Zjawisko antyamerykanizmu	333
1. Antyamerykanizm przed pierwszą wojną światową	333
2. Antyamerykanizm intelektualistów – Spenglera, Valéry’ego, Coudenhove-Kalergiego	335
3. Zanik antyamerykanizmu po drugiej wojnie światowej	337
4. Czy de Gaulle był amerykofobem?	338
5. Antyamerykanizm francuski a antyamerykanizm niemiecki	344
6. Antyamerykanizm dzisiaj	348
7. Wyzwanie amerykańskie	349

Rozdział X

Zasada wzajemności ustępstw i równoważnych korzyści	357
--	------------

Aneksy	375
---------------------	------------

1. Karta Praw Podstawowych	375
2. Współpraca krajów członkowskich w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych	381
3. Polityka UE w stosunku do państw Bliskiego Wschodu	388
4. Problematyka ratyfikacji traktatu konstytucyjnego	391

Kalendarium	397
--------------------------	------------

Składy osobowe Wysokiej Rady Europejskiej Wspólnoty

Węgla i Stali oraz Komisji Europejskiej w latach 1952–2005	448
---	------------

Bibliografia	459
---------------------------	------------

Indeks nazwisk	464
-----------------------------	------------